

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: زبان‌شناسی ناشنوایی

خاص دانشگاه الزهرا «س»

گروه علوم انسانی

مصوبه هشتصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۴/۶/۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان‌شناسی ناشنوایی

گروه: علوم انسانی

رشته: زبان‌شناسی ناشنوایی

دوره: کارشناسی ارشد

کمیته تخصصی: زبان‌های خارجی و زبان‌شناسی شورای تحول و ارتقای علوم انسانی

گرایش: —

شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، در هشتصد و شصت و پنجمین جلسه مورخ ۹۴/۶/۷، با برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان‌شناسی ناشنوایی موافقت کرد.

این برنامه براساس نامه شماره ۹۴/۸۷۱۶/دش مورخ ۹۴/۵/۲۶ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی شورای عالی انقلاب فرهنگی برای مدت دو دوره در دانشگاه الزهراء «س» مصوب و در صورت موفقیت برنامه و عدم مشکل اشتغال برای فارغ‌التحصیلان این رشته مجوز دوره تمدید خواهد شد.

مجتبی شیریعی نیاسر

نایب رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

فصل یکم

مشخصات کلی دوره‌ی کارشناسی ارشد

زبان‌شناسی ناشنوایی

۱- مقدمه

میلیون‌ها دانشجو و کم‌شناخته‌ها در جامعه‌ی ایران وجود دارد. شماری از آن‌ها جان‌بازان پرافتخار کشورند. در نتیجه، نظر به اهمیت برقراری ارتباط در میان احاد مختلف، حل معضلات ارتباطی جامعه‌ی دانشجو یا شناخته‌ها از یک سو و دانشجوایان با یکدیگر از سوی دیگر ضرورت دارد. پس باید راه‌کارهای مناسبی برای بررسی علمی و حل معضلات یادشده اندیشید و به اجرا گذاشت. از این رو تربیت نیروی متخصص برای ارائه‌ی خدمات آموزشی و پژوهشی در حوزه‌ی ارتباطات دانشجوایان یکی از مهم‌ترین اقدامات در این زمینه تلقی می‌شود. از این رو، گروه زبان‌شناسی دانشگاه الزهرا پس از دعوت از متخصصان کارآموده در حوزه‌ی مطالعات دانشجوایان و زبان‌شناسی دانشجوایی، کارگروه ویژه‌ای را به منظور تدوین پیش‌نویس دوره‌ی آموزشی یادشده تشکیل داد و پس از اخذ مجوز برای تهیه‌ی برنامه‌ی درسی رشته‌ی زبان‌شناسی دانشجوایان از شورای برنامه‌ریزی و شورای دانشگاه، پیش‌نویس حاضر را که حاصل ماه‌ها مطالعه و تلاش کارگروه یادشده و چندین جلسه بحث و گفت‌وگو است، ارائه می‌نماید.

۲- تعریف

زبان‌شناسی دانشجوایی حوزه‌ای بینارشته‌ای است میان زبان‌شناسی و مطالعات دانشجوایی که به مطالعه‌ی علمی نظام‌نشانه‌ای زبان، و رفتارها و ابزارهای ارتباطی دانشجوایان می‌پردازد. در این رشته، جنبه‌های ساختاری، اجتماعی، فرهنگی، روانی، زیستی و آموزشی زبان دانشجوایان بررسی می‌شود و برای ارتقا و بهینه‌سازی ارتباط آن‌ها تلاش می‌گردد.

۳- هدف

هدف از تأسیس دوره‌ی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی دانشجوایی تربیت متخصص در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و کاربردی است به منظور:

- الف- بررسی و شناخت بهتر زبان اشاره‌ی ایران به عنوان یک نظام‌نشانه‌ای ارتباطی
- ب- شناخت مسائل ارتباطی جامعه‌ی دانشجوای کشور
- پ- قراردادن مسائل زبانی دانشجوایان (درک و تولید زبان) در فهرست موضوعات علم
- ت- مدیریت و سامان‌دهی مباحث مرتبط با رشته‌ی پیشنهادی
- ث- ارتقا و بهینه‌سازی ابزارهای ارتباطی دانشجوایان

۴- طول دوره

دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی زبان‌شناسی دانشجوایی دست‌کم ۴ نیم‌سال تحصیلی با احتساب یک نیم‌سال برای درس‌های کمبود و به صورت کارشناسی ارشد ناپیوسته است. تعداد واحدهای لازم برای فراغت از تحصیل در این دوره ۲۲ واحد (درس‌های پایه، تخصصی الزامی و تخصصی اختیاری و پایان‌نامه) است. از آنجایی که این رشته مانند کارشناسی ارشد زبان‌شناسی فاقد مقطع کارشناسی است و امکان جذب دانشجو از رشته‌های مختلف را دارد، ۶ واحد درس‌های کمبود نیز به مجموع آن‌ها افزوده خواهد شد.

۵- شرایط پذیرش

همه‌ی دانش‌آموختگان دارای مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های معتبر دانشگاهی مورد پذیرش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، به شرط پذیرش در آزمون ورودی، مجاز به ادامه‌ی تحصیل در این

رشته‌اند. در ضمن درخواست‌دهندگان افزون بر شرایط عمومی ورود به دوره‌ی کارشناسی ارشد، باید در امتحان ورودی شامل زبان انگلیسی با ضریب ۲ موفق شوند.

۶- واحدهای درسی

دانشجویان دوره‌ی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی ناشنوایی در مجموع ۲۶ واحد دربرگیرنده‌ی درس‌های الزامی و اختیاری و ۶ واحد پایان‌نامه، و ۶ واحد درس کمبود به شرح زیر خواهند گذراند:

ردیف	نوع درس	تعداد واحد
۱	درس‌های کمبود	۶
۲	درس‌های الزامی	۲۲
۳	درس‌های اختیاری	۴
۴	پایان‌نامه	۶

تعداد کل واحدهای درسی برای فراغت از تحصیل در دوره‌ی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی ناشنوایی ۳۲ واحد (شامل ۲۶ واحد درس الزامی و اختیاری و ۶ واحد پایان‌نامه) است. دانشجویانی که در دوره‌ی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی ناشنوایی پذیرفته می‌شوند، پیش از انتخاب واحدهای درسی تخصصی باید ۶ واحد درس‌های کمبود را (افزون بر ۳۲ واحد درس‌های یادشده) بگذرانند.

۷- پایان نامه

۷-۱- انتخاب واحد

دانشجویان در نیم‌سال پایانی، می‌توانند برای ۶ واحد درس پایان‌نامه ثبت‌نام نمایند.

۷-۲- انتخاب موضوع

دانشجو برای انتخاب موضوع و تکمیل پایان‌نامه، باید ابتدا پیشنهادی (پروپوزال) خود را (مشمول بر نام استاد راهنما و استاد مشاور) به مدیر گروه مربوط تسلیم نماید. مدیر گروه پیشنهادی یادشده را در کمیته‌ی تخصصی تحصیلات تکمیلی یا شورای گروه مطرح می‌کند و پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه، به دانشجو ابلاغ می‌نماید. حداقل زمان لازم برای ارائه‌ی نتیجه‌ی نهایی پایان‌نامه به گروه یک نیم‌سال است. در صورتی که نتیجه‌ی نهایی پایان‌نامه از نظر استاد راهنما و مشاور قابل دفاع باشد، مدیر گروه برای تشکیل جلسه‌ی دفاع اقدام می‌نماید. حداقل نمره‌ی قبولی برای پایان‌نامه ۱۴ است.

فصل دوم

جدول درس‌های دوره‌ی کارشناسی ارشد
زبان‌شناسی ناشنوایی

جدول ۱: درس‌های کمبود

بیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
ندارد		۳۳	۳۳	۲	مقدمات زبان‌شناسی	۱
ندارد		۳۳	۳۳	۲	مبانی روش تحقیق	۲
ندارد		۳۳	۳۳	۲	شنوایی و ناشنوایی	۳
				۶	جمع	

• در صورت صلاح دید، گروه می‌تواند برای تقویت زبان انگلیسی، ۲ واحد زبان انگلیسی تخصصی نیز به درس‌های کمبود بیفزاید.

جدول ۲: درس‌های الزامی

بیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	زبان‌شناسی زبان اشاره	۴
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	اصول دستور زبان	۵
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	واج‌شناسی ناشنوایی	۶
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	مطالعات ناشنوایی	۷
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	معنی‌شناسی	۸
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	زبان اشاره‌ی ایران	۹
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	نظریه‌های مطالعات ناشنوایی	۱۰
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	کاربردشناسی و تحلیل گفتمان	۱۱
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	جامعه‌شناسی زبان	۱۲
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	نشانه‌شناسی	۱۳
ندارد	-	۳۳	۳۳	۲	روان‌شناسی زبان	۱۴
				۲۲	جمع	

جدول ۳: درس‌های اختیاری

بیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۳۳	ندارد	-	۳۳	۲	دوزبانگی در ناشنوایان	۱۵
۳۳	ندارد	-	۳۳	۲	ادبیات زبان اشاره و فرهنگ عامه	۱۶
۳۳	ندارد	-	۳۳	۲	زبان‌شناسی بالینی	۱۷
۳۳	ندارد	-	۳۳	۲	روان‌شناسی خواندن و نوشتن	۱۸
۳۳	ندارد	-	۳۳	۲	آشنایی با آزمون‌های شناختی و زبانی	۱۹
				۴	جمع	

• دانشجویان موظف به گذراندن ۴ واحد از این درس‌های اختیاری بر اساس صلاح دید گروه آموزشی ارائه می‌شود.

فصل سوم

سرفصل درس‌های دوره‌ی کارشناسی ارشد
زبان‌شناسی ناشنوایی

سرفصل درس‌های کمبود دوره‌ی کارشناسی ارشد
زبان‌شناسی ناشنوایی

مقدمات زبان‌شناسی
Introduction to Linguistics

شماره‌ی درس: ۰۱			
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کتابد	نوع واحد
	عملی		
	نظری	پایه	
	عملی		
	نظری	الزامی	تعداد واحد: ۲
	عملی		
	نظری	اختیاری	
	عملی		
			تعداد ساعت: ۳۲
توضیحات:-			

هدف: آشناساختن دانشجویان با واقعیت زبان و با زبان‌شناسی و انواع سطح‌ها، شاخه‌ها و کاربردهایش.

سرفصل درس:

۱. تعریف زبان
۲. منشأ و گونه‌های آن همراه با توصیف مفهومی که در تعریف زبان مطرح می‌شود (مانند نظام، ساخت، واحد و غیره)
۳. تعریف زبان‌شناسی و شاخه‌های گوناگون
۴. طرح مفهومیها و مقوله‌های مشترک در همه‌ی نظریه‌ها (مانند توصیف و تجویز، زبان و گفتار، توانش و کنش و مانند آن‌ها)
۵. آشناساختن دانشجویان با سطح‌های تحلیل زبان
۶. آشناساختن دانشجویان با شاخه‌های فرعی زبان‌شناسی و کاربردهایش

منابع پیشنهادی:

- Lyons, John, *Language and Linguistics: An Introduction* (Cambridge: Cambridge University Press, 1981).
 Akmajian, Adrian, Richard A. Derrnars, Ann K. Farmer, & Robert M. Harnish, *Linguistics: An Introduction to Language and Communication*, 6th ed. (Institute of Technology of Massachusetts, 2010).
 Fromkin, Victoria, Robert Rodman & Nina Hymes., *An Introduction to Language*, 6th ed. (Fort Worth, etc: Holt, Rinehart & Winston, 2010).
 Radford, Andrew, et al, *Linguistics: An Introduction*, 2nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, 2009).

مبانی روش تحقیق Basics of Research

شماره‌ی درس: ۰۲				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کتاب	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی	پایه		تعداد ساعت: ۳۳
	نظری	الزامی		
	عملی			
	نظری	اختیاری		
	عملی			
	نظری			
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با فرایند و مراحل انجام روش تحقیق، به گونه‌ای که دانشجویان بتوانند در زمینه‌ی یکی از موضوع‌ها یا مسائل رشته‌ی تحصیلی خود دست به پژوهش علمی دقیق بزنند.

سرفصل درس:

۱. مفاهیم اولیه شامل: روش، منطق نوین، تحقیق و علم
۲. ضوابط انتخاب و شیوه‌ی طرح موضوع تحقیق، بررسی و نقد منابع موجود
۳. فرضیه‌سازی
۴. متغیر و انواع آن
۵. تعریف عملیاتی مفاهیم
۶. تعیین و تعریف جامعه‌ی آماری و روش نمونه‌گیری
۷. ملاک‌های ارزش‌یابی ابزار اندازه‌گیری
۸. اطمینان و اعتبار ابزار اندازه‌گیری
۹. گونه‌های روش تحقیق، روش‌های گردآوری داده‌ها
۱۰. آزمون‌های آماری
۱۱. گزارش‌نویسی، طرح تحقیق

منابع پیشنهادی:

- ایزاک، استفان، *راهنمای تحقیق و ارزش‌یابی در روان‌شناسی و علوم تربیتی*، ترجمه‌ی علی دلاور (تهران: ارسباران، ۱۳۸۶)
- مارشال، کاترین و گرجن بی، *راس‌من، روش تحقیق کیفی*، ترجمه‌ی علی پارسائیان و سید محمد اعرابی (تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی، ۱۳۷۷)
- هومن، حیدرعلی، *شناخت روش علمی در علوم رفتاری، پایه‌های پژوهش* (تهران: پارسا، ۱۳۷۳)
- Litosseliti, Lie (ed.), *Research Methods in Linguistics* (London: Continuum, 2010).
- Menard, S., *Longitudinal Research* (London: Sage, 1991).
- Punch, Keith F., *Developing Effective Research Proposals* (London: Sage, 2000).
- Punch, Keith F., *Introduction to Social Research* (London: Sage, 2005).
- Wary, Aliso & Aileen Bloomer, *Projects in Linguistics: A practical Guide to Researching Language* (London: Arnold, 2006).

شنوایی و ناشنوایی Hearing and Deafness

شماره‌ی درس: ۰۳					
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کامبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	
	عملی	پایه			
	نظری	الزامی			تعداد ساعت: ۳۲
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری				
	عملی				

توضیحات:-

هدف: آشناساختن دانشجویان با سازوکار شنوایی، اختلال‌های آن و وضعیت ناشنوایی در جامعه.

سرفصل درس:

۱. معرفی دستگاه شنوایی و عملکرد آن
۲. اختلال‌های دستگاه شنوایی
۳. انواع ناشنوایی بر اساس موقعیت آناتومی ضایعه (انتقالی، حسی-عصبی، مختلط و مرکزی) و انواع ناشنوایی بر اساس عوامل خطر ارثی و محیطی (ارثی، اکتسابی در مرحله‌ی پیش‌زبانی و اکتسابی در مرحله‌ی زبانی)
۴. علائم ناشنوایی در کودکان
۵. سنجش شنوایی
۶. ابزارهای کمک‌شنوایی
۷. کاشت حلزون شنوایی
۸. بررسی وضعیت افراد ناشنوا و جامعه ناشنوا در جامعه‌ی

منابع پیشنهادی:

- Gillam, Ronald B., Thomas P. Marquardt & Frederick N. Martin, *Communication Sciences and Disorders: From Science to Clinical Practice* (Boston/ Toronto/ London/ Singapore: Jones and Bartlett Publishers, 2010).
- Moller, Aage R., *Hearing: Anatomy, Physiology, and Disorders of the Auditory System* (Amsterdam/ Boston/ Heidelberg/ London: Academic Press, 2006).
- Paul, Peter V. & Gail M. Whitelaw, *Hearing and Deafness: An Introduction for Health and Education Professionals* (Sudbury, MA: Jones and Bartlett publishers, 2010).
- Turkington, Carol & Allen E. Sussman, *The Encyclopedia of Deafness and Hearing Disorders*, 2nd ed. (New York: Facts on File, Inc., 2004).

سرفصل درس‌های الزامی دوره‌ی کارشناسی ارشد
زبان‌شناسی ناشنوایی

زبان‌شناسی زبان اشاره
Linguistics of Sign Language

شماره‌ی درس: ۰۴				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی			
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲
	عملی			
	نظری	اختیاری		
	عملی			
توضیحات:-				

هدف:

آشنایی با مبانی و مفاهیم پایه‌ی زبان‌شناسی زبان اشاره.

سرفصل درس:

۱. آشنایی با سطح‌های مختلف زبان
۲. آشنایی با مفاهیم پایه‌ی زبان‌شناسی
۳. آشنایی با زیرترجمه (گلاسیگ)
۴. آشنایی با آوانویسی یا رونویسی

منابع پیشنهادی:

- دبیری مقدم، محمد، *زبان‌شناسی نظری: بنیادش و تکوین دستور زایشی (ویرایش دوم)*، (تهران: سمت، ۱۳۸۳).
- Sutton-Spence, R. & Woll B., *The Linguistics of British Sign Language: An Introduction* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999).
- Mikos, Ken, *Signing Naturally* (Dawnsign Press, 2003).
- Johnston, T. A. & A., Schembri, *Australian Sign Language (Auslan): An Introduction to Sign Language Linguistic*. (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
- Neidle, Carol Jan, *The Syntax of American Sign Language: Functional Categories and Hierarchical Structure* (Cambridge: MA, 2000).
- Kyle, J. G., B. Woll, G. Pullen & F. Maddix, *Sign Language: The Study of Deaf People and Their Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 1988).
- Liddell, Scott K., *Grammar, Gesture, and Meaning in American Sign Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003).
- Valli, C., C. Lucas & K. J. Mulrooney, *Linguistics of American Sign Language: An Introduction* (Washington, DC: Gallaudet University Press, 2005).

اصول دستور زبان
Principles of Grammar

شماره‌ی درس: ۰۵				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی			
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲
	عملی	اختیاری		
	نظری			
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنا کردن دانش‌جویان با حوزه‌ی نحو و گستره‌ی آن، شناخت مهم‌ترین انواع قرایندها و سازه‌های نحوی، و مفاهیم مشترک میان دو حوزه صرف و نحو.

سرفصل:

۱. معرفی مفاهیم پایه‌ی دستور
۲. معرفی و بررسی مهم‌ترین فرایندهای صرفی و نحوی و ویژگی‌های آن‌ها
۳. معرفی انواع سازه‌های نحوی و قاعده‌های حاکم بر ساخت آن‌ها
۴. معرفی مشخصه‌های دستوری مانند زمان، وجه، نمود، جهت، مطابقه و ...
۵. نشان دادن تعامل میان نحو و صرف با تأکید بر قرایندهایی که در مرز میان این دو حوزه.

منابع پیشنهادی:

- گلفام، ارسلان، *اصول دستور زبان* (تهران: سمت، ۱۳۸۶)
- Givón, Talmy, *Syntax*, Vol. 1 (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2001).
- Givón, Talmy, *Syntax: A Fundamental-Typological Introduction*, Vol. 2, 2nd ed. (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1990).
- Palmer, Frank, *Grammatical Roles and Relations* (Cambridge: Cambridge University Press, 1994).
- Tallerman, Maggie, *Understanding Syntax*, 2nd ed. (London: Hodder Education, 2009).
- Trask, R. L., *A Dictionary of Grammatical Terms in Linguistics* (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2007).

واج شناسی ناشنوایی
Deafness Phonology

شماره‌ی درس: ۰۶					
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمیود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۳	
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
توضیحات:-					

هدف: آشناساختن دانشجویان با اصول واج‌شناسی با توجه ویژه به مطالعات ناشنوایی.

سرفصل درس:

۱. توصیف آواهای زبان بر پایه‌ی مبانی تولیدی و ژست‌های حرکتی
۲. معرفی روابط آن‌ها با درک گفتار
۳. مبانی واج‌شناسی، مفاهیم واج، واج دیداری (viseme) و واج در زبان اشاره، مشخصه‌های تمایزدهنده در زبان گفتار و اشاره
۴. الگوها و فرایندهای واجی در زبان گفتار و اشاره.

منابع پیشنهادی:

- Johnstone, T & A. Schemuri, *Australian Sign Language: An Introduction to Sign Language Linguistics* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
- Brentari, D., *A Prosodic Model of Sign Language Phonology: Language, Speech, Communication* (Cambridge: MIT Press, 1998).
- Brentari, D. & P. Eccarius, "Handshape Contrasts in Sign Language Phonology", in D. Brentari (ed.), *Sign Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 2010).

مطالعات ناشنوایی
Studies of Deafness

شماره‌ی درس: ۰۷				
درس‌های پیشنهادی: تدارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی	الزامی		
	نظری			اختیاری
	عملی			
	نظری			
	عملی			
				تعداد ساعت: ۳۲
توضیحات:-				

هدف: مطالعه و بررسی وضعیت فیزیکی، اجتماعی و فرهنگی ناشنوایان، شناخت مجموعه‌های جمعیتی، توانایی‌ها و مشکلات آن‌ها و بررسی راه‌های ارتقای شرایط فیزیکی، اجتماعی و فرهنگی‌شان.

سرفصل درس:

۱. چیستی ناشنوایی و ناشنوا
۲. شناخت ویژگی‌ها و توانمندی‌های ناشنوایان
۳. ناشنوایی، بیماری یا هویت
۴. روش‌های توانمندسازی ناشنوایان
۵. بررسی راه‌های ارتقای شرایط عمومی و اختصاصی زندگی و فعالیت ناشنوایان.

منابع پیشنهادی:

- Dirksen, H. & L. Bauman (eds.), *Open Your Eyes: Deaf Studies Talking* (Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2008).
- Gregory, S. & G. Hartley (eds.), *Constructing Deafness* (Milton Keynes: Open University, 1990).
- Lane, H., C. Richard Pillard & Ulf Hedberg, *The People of the Eye: Deaf Ethnicity and Ancestry* (New York: Oxford University Press, 2011).

معنی‌شناسی
Semantics

شماره‌ی درس: ۰۸				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی	الزامی		
	نظری			
	عملی	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲
	نظری			
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با رویکردهای مختلف به معنا و معناپردازی، مطالعه و بررسی معنی در زبان، و تجزیه و تحلیل معنا در حوزه های مختلف زبان از قبیل واژگان، جملات، و گفتمان.

سرفصل درس:

۱. رویکردهای مختلف به معنا و معناپردازی، بویژه در حوزه‌ی زبان‌شناسی
۲. الگوهای مختلف نشانه و مسئله‌ی دلالت
۳. روابط معنایی واژه‌ها
۴. روابط معنایی جمله‌ها
۵. معنی‌شناسی مؤلفه‌ای و معنی‌شناسی مفهومی
۶. معنی‌شناسی شناختی.

منابع پیشنهادی:

- صفوی، کورش، درآمدی بر معنی‌شناسی (تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۷۹).
- Evans, Vyvyan & Melanie Green, *Cognitive Linguistics: An Introduction* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006), esp. part II, pp. 153-470.
- Lobner, Sebastian, *Understanding Semantics* (London: Arnold, 2002).
- Lyons, John, *Semantics*, vol. 1 (Cambridge: Cambridge University Press, 1977).
- Lyons, John, *Semantics*, vol. 2 (Cambridge: Cambridge University Press, 1977).
- Lyons, John, *Linguistic Semantics: An Introduction* (Cambridge: Cambridge University Press, 1995).
- Saeed, John, *Semantics*, 3rd ed. (Oxford/Malden, Mass.: Blackwell Publishing, 2010).

زبان اشاره‌ی ایرانی Iranian Sign Language

شماره‌ی درس: ۰۹				
درس‌های پیشیناز: ندارد	نظری	کسب‌ود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی	الزامی		
	نظری			
	عملی	اختیاری	تعداد ساعت: ۲۲	
	نظری			
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با زبان اشاره‌ی ایران و فراگیری مهارت‌های درک و تولید زبان اشاره‌ی ایران تا سطحی که بتوان در ارتباطات دوجانبه با ناشنویان شرکت کرد.

سرفصل درس:

۱. پیدایش زبان اشاره‌ی ایران و سایر زبان‌های اشاره‌ی موجود در ایران
۲. ساخت و معنی اشاره‌ها
۳. تمرین عملی در ارتباطات دوجانبه‌ی اولیه و روزمره
۴. اصطلاحات اسلامی شامل عقاید، اخلاق، احکام، خانواده، جامعه و سیاست اسلامی
۵. نوشتار در زبان اشاره
۶. تمرین عملی در ارتباطات علمی و ادبی.

منبع پیشنهادی:

بهداری، ایران، لوح موسوی، محسن، محمودی، رضا، بیروزی، مرتضی، تهرانی زاده، حبیب، قاسمی شاد، الهه، محمدپور، طاهره (باهمکاری)، و نسا درانی، بهناز (باهمکاری)، (۱۳۸۹). زبان اشاره ایرانی فارسی، تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی

حاج علی اکبری، محمدجواد، مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله سیدعلی خامنه‌ای به زوجهای جوان)، (۱۳۹۱)، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
خمینی، روح الله (رهبر انقلاب و بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران) ولایت فقیه (حکومت اسلامی)، (۱۳۶۸)، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).

Bernal, J., Hutchins, B., Linder, S., Beasley, J., Miller, D., Peter, G., Bernal, B., & La Trobe University (1997). Introduction to Auslan: Level 1. Khiro Press [and] La Trobe University, National Institute for Deaf Studies and Sign Language.

Humphries, T., Padden, C., Hills, R., Lott P., & Renner D. (2004). Learning American Sign Language Levels 1 & 1i--Beginning & Intermediate. Pearson Education

نظریه‌های مطالعات ناشنوایی
Theories of Deafness Studies

شماره‌ی درس: ۱۰				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمیود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی			
	نظری	الزامی		
	عملی			
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با تاریخچه و نظریه‌های مطالعات ناشنوایی.

سرفصل درس:

۱. نگرش‌های سنتی و استعماری و نگرش‌های اسلامی (ناشنوایان از دیدگاه اسلام و متفکران مسلمان)
۲. سروری بر تاریخچه‌ی مطالعات ناشنوایی در غرب
۳. سروری بر موج یکم: از ۱۹۸۰ تا کنون
۴. نام‌آوران ناشنوا، مدرسه‌ها، باشگاه‌ها و سازمان‌های متولی امور ناشنوایان
۵. سروری بر موج دوم: تمرکز بر ارتباط بین فرهنگ و تاریخ

منابع پیشنهادی:

- مطهری، مرتضی (۱۳۷۴)، تکامل اجتماعی انسان، تهران: انتشارات صدرا.
- de Ladebat, L., *A Collection of the Most Remarkable Definitions and Answers of Massieu and Clerc* (London: Cox and Baylis, 1815). [Republished Liege, Belgium: Centre Robert Dresse, 2003].
- Fischer, R. & H. Lane (eds.), *Looking Back: A Reader on the History of Deaf Communities and Their Sign Languages*: Hamburg: Signum, 1993).
- Ladd, P., *Understanding Deaf Culture: In search of Deafhood, Clevedon* (Multilingual Matters, 2003).
- Lane, H., *When the Mind Hears* (New York: Vintage, 1989).
- Van Cleve, J. (ed.), *Deaf History Unveiled* (Washington, D.C.: Gallaudet University Press, 1993).

کاربردشناسی و تحلیل گفتمان
Pragmatics and Discourse Analysis

شماره‌ی درس: ۱۱				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی	الزامی		
	نظری			
	عملی	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲
	نظری			
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: طرح و بحث مفاهیم بنیادی در حوزه‌ی تحلیل گفتمان و کاربردشناسی زبان است که اساساً به جمله‌های زبان به عنوان سازه‌های متن مربوط می‌شود.

سرفصل درس:

۱. بررسی زبان در کاربرد
۲. رویکردهای گوناگون به کاربردشناسی و گفتمان و تحلیل گفتمان
۳. تحلیل انتقادی گفتمان
۴. انجام و پیوستگی
۵. کنش‌های خرد و کلان کلامی
۶. تحلیل مکالمه
۷. زبان‌شناسی قضایی

منابع پیشنهادی:

- آقاگل‌زاده، فردوس، تحلیل گفتمان انتقادی، (تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵).
- فرکلاف، نورمن، تحلیل گفتمان، ترجمه‌ی گروه مترجمان (تهران: دفتر مطالعات و توسعه‌ی رسانه‌ها، ۱۳۸۷).
- ون دایک، تئون، ا.، مطالعاتی در تحلیل گفتمان: از دستور متن تا گفتمان‌کاوی انتقادی، ترجمه‌ی گروه مترجمان (تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها، ۱۳۸۲).
- Brown, Gillian & George Yule, *Discourse Analysis* (Cambridge: Cambridge University Press, 1983).
- Fairclough, Norman, *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language* (London/ New York: Longman, 1995).
- Halliday, Michael A. K., *Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning* (London: Edward Arnold, 1978).
- Halliday, M. A. K., & Ruqaiya Hasan, *Cohesion in English* (London/ New York: Longman, 1976).
- Halliday, Michael A. K. & Christian M. I. M. Matthiessen, *An Introduction to Functional Grammar*, 3rd ed. (London: Arnold, 2004).
- Johnstone, Barbara, *Discourse Analysis*, 2nd ed. (Malden, M. A./Oxford/Victoria: Blackwell Publishing, 2008).
- Mills, Sara, *Discourse: The New Critical Idiom*, 2nd ed. (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2004).
- Schiffirin, Deborah, *Approaches to Discourse* (Oxford/Cambridge: Blackwell, 1994).

جامعه‌شناسی زبان

Sociolinguistics

شماره‌ی درس: ۱۲					
درس‌های پیشنهادی: تدارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
توضیحات:-					

هدف: بررسی زبان در بافت اجتماعی و فرهنگی، و نیز بررسی گونه‌های جغرافیایی و اجتماعی زبان اشاره و توصیف تفاوت‌های آوایی، واژگانی و دستوری آن.

سرفصل درس:

۱. جامعه، زبان و جامعه‌شناسی زبان
۲. اجتماع زبان و اجتماع گفتاری
۳. گونه‌های زبانی: لهجه، گویش (اجتماعی و منطقه‌ای)
۴. گونه‌های زبانی: گویش (سیاق)، سبک
۵. دوزبانگی، چندزبانگی و رمزگردانی
۶. زبان ناشنویان به عنوان یک اقلیت اجتماعی
۷. بیجین و کروئل
۸. تغییر زبانی
۹. متغیرهای اجتماعی: طبقه‌ی اجتماعی، سن، جنس، تحصیلات و مانند آن‌ها
۱۰. ادب و همبستگی
۱۱. سیاست و برنامه‌ریزی زبانی.

منابع پیشنهادی:

- بی‌من، ویلیام ا.، *زبان، منزلت و قدرت در ایران*، ترجمه‌ی رضا ذوق‌نار مقدم (تهران: نشر نی، ۱۳۸۱)
- پاک‌نهاد جبروتی، مریم، *فراست‌ی و فرودستی در زبان: نابرابری جنسی در ایران (تهران: گام نو، ۱۳۸۱)*.
- عدرس، یحیی، *درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان (تهران: مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۸)*.
- Llamas, Carmen, Louise Mullany & Peter Stockwell (eds.), *The Routledge Companion to Sociolinguistics* (London/New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2007).
- Lucas, C. (ed.), *Multicultural Aspects of Sociolinguistics in Deaf Communities* (Washington D. C.: Gallaudet, 1996).
- Stockwell, Peter, *Sociolinguistics: A Resource Book for Students*, 2nd ed. (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2007).
- Wardhaugh, Ronald, *An Introduction to Sociolinguistics*, 6th ed. (Malden, MA/Oxford/Victoria, Australia: Blackwell Publishing, 2009).

نشانه‌شناسی
Semiotics

شماره‌ی درس: ۱۳					
درس‌های پیشین: ندارد	نظری	کمیود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
توضیحات:-					

هدف: آشنایی مختصر با تاریخچه‌ی نشانه‌شناسی و معرفی رویکردهای مختلف بویژه رویکردهای فرهنگی و اجتماعی معاصر به آن.

سرفصل:

۱. آشنایی مختصر با تاریخچه‌ی نشانه‌شناسی و معرفی رویکردهای مختلف به آن
۲. گذر از نشانه به متن
۳. نظام بیناکتش ارتباطی
۴. پیوندهای درون‌متنی، بینامتنی و بینانشانه‌ای
۵. نشانه‌شناسی دیداری
۶. نشانه‌شناسی مکان.

منابع پیشنهادی:

- چندلر، دانیل، مبانی نشانه‌شناسی، ترجمه‌ی مهدی پارسا خانقاه (تهران: انتشارات سوره‌ی مهر، ۱۳۸۶).
- ساسانی، فرهاد، نمناک‌وی: به سوی نشانه‌شناسی اجتماعی (تهران: نشر علمی، ۱۳۸۹).
- سجودی، فرزانه، نشانه‌شناسی کاربردی، ویرایش ۲ (تهران: نشر علمی، ۱۳۸۷).
- گیرو، بی‌یر، نشانه‌شناسی، ترجمه‌ی محمد نبوی (تهران: آگه، ۱۳۸۰).
- Chandler, Daniel, *Semiotics: The Basics*, 2nd ed. (London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2007).
- Cobley, Paul (ed.), *The Routledge Companion to Semiotics and Linguistics* (London/New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2001).
- Eco, Umberto, *A Theory of Semiotics* (Bloomington: Indiana University Press, 1979).
- Halliday, Michael A. K., *Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning* (London: Edward Arnold, 1978).
- Scollon, Ron & Suzie Wong Scollon, *Discourses in Place: Language in the Material World* (London/New York: Routledge, 2003).
- van Leeuwen, Theo, *Introducing Social Semiotics* (London/New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2005).

روان‌شناسی زبان
Psycholinguistics

شماره‌ی درس: ۱۴					
درس‌های پیشین: نمبارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
توضیحات:-					

هدف: شناخت فرایندهای ذهنی زبان و ویژگی‌های رشد زبان در انسان و تعامل بخش‌های مختلف زبان و ذهن.

سرفصل درس:

۱. چگونگی و مراحل رشد زبان
۲. رشد جنبه‌های مختلف نحوی، واژگانی، معنایی و آوایی
۳. نظریه‌های رشد زبان
۴. پردازش زبان و چگونگی درک و تولید آن
۵. ارتباط زبان و مغز و زبان‌پریشی
۶. قراگیری زبان اول و قراگیری زبان اشاره در کودکان ناشنوا

منابع پیشنهادی:

- ضیاحسینی، محمد، *درآمدی بر روان‌شناسی زبان* (تهران: رهنما، ۱۳۸۴).
- Aitchison, Jean, *The Articulate Mammal: An Introduction to Psycholinguistics*, 5th ed. (London/ New York: Routledge, 2007).
- Baker, A. & B. Woll, *Sign Language Acquisition* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins, 2008).
- Chambelsin, C., *Language Acquisition by Eye* (Mahwah/ New Jersey/ London: Lawrence Erl Baum Associates, 2000).
- Gleason, Berko & N. Bernstein Ratner, *The Development of Language*, 7th ed. (Boston: Pearson, 2009).
- Carroll, D. W., *Psychology of Language*, 5th ed. (Belmont: Thomson Higher Education, 2008).
- Elliot, Alison J., *Child Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 1983).
- Harley, Trevor A., *Talking the Talk* (New York: Psychology Press, 2010).

سرفصل درس‌های اختیاری دوره‌ی کارشناسی ارشد
زبان‌شناسی ناشنوایی

دوزبانگی در ناشنوایان
Bilingualism in the Deaf

شماره‌ی درس: ۱۵				
درس‌های پیشنهادی: تدارد	نظری	کمیود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی			
	نظری	الزامی		
	عملی			
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۳
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با پدیده‌ی دوزبانگی در زبان اشاره (زبان اشاره و زبان گفتاری).

سرفصل درس:

۱. آشنایی با دوزبانگی
۲. رابطه‌ی بین فرایندهای رشد زیست‌شناختی و رشد دوزبان‌وار
۳. دوزبانگی اشاره‌ای
۴. دوزبانگی اشاره‌ای و گفتاری
۵. آموزش زبان اشاره به عنوان زبان نخست
۶. مزیت‌های آموزش موروثی.

منابع پیشنهادی:

- Ahlgren, I & K. Hyltenstam, *Bilingualism in Deaf Education* (Hamburg: Signum Press, 1994).
 Baker, C., *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism* (Clevedon: Multilingual Matters, 2006).
 Garcia, O. & C. Baker (eds.), *Bilingual Education* (Clevedon: Multilingual Matters, 2007).
 Gregory, S., P. Knight, W. McCracken, S. Powers & L. Watson, *Issues in Deaf Education* (London: David Fulton, 1998).
 Mashie, S. N., *Educating Children Bilingually* (Washington, DC: Gallaudet University Press, 1995).
 Swainwick, R. & S. Gregory, *Sign Bilingualism* (Coleford: Forest Books, 2007).

ادبیات زبان اشاره و فرهنگ عامه
Sign Language Literature and Folklore

شماره‌ی درس: ۱۶				
درس‌های پیشنهادی: تدارک	نظری	کسب‌بود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی			
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲
	عملی			
	نظری	اختیاری		
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با آثار ادبی مبتنی بر زبان اشاره و اهمیت فرهنگی ادبیات زبان اشاره و بازتاب سنت‌های زبانی ملی-مذهبی در زبان اشاره و آثار ناشنوایان.

سرفصل درس:

۱. مطالعه‌ی آثار ادبی و بازتاب فنون ادبی در آثار ناشنوایان به زبان اشاره به عنوان ادبیات، زبان و فرهنگ شفاهی (چهره‌درچهره)
۲. ویژگی‌های متنی و اجرایی آثار ادبی ناشنوایان شامل نمایشنامه جهت تبیین زندگی ائمه و وقایع تاریخی اسلامی، مفاهیم انتزاعی مذهبی، و احکام اسلامی
۳. شاعران و داستان‌سرایان ناشنوا شامل مدیحه‌سرایان و مولودی‌خوانان برای ائمه اطهار به زبان اشاره
۴. مقایسه‌ی ادبیات ناشنوایان (ادبیات شفاهی) با ادبیات شنوایان (ادبیات گفتاری و گفتاری/نوشتاری).

منابع پیشنهادی:

- محبوب، محمد جعفر، *ادبیات عامیانه‌ی ایران* (مجموعه مقالات)، ۱۳۸۲.
- مطهری، مرتضی، (۱۳۷۸)، *داستان راستان*: جلد اول و دوم، تهران: صدرا.
- نجفی، ابوالحسن، *فرهنگ فارسی اصطلاحات عامیانه* (تهران: نیلوفر، ۱۳۷۸).
- دهخدا، اکبر، *امثال و حکم* (تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۲).
- Bauman, H-Dirksen, H. Rose & Jennifer Nelson, *Signing the Body Poetic: Essays on American Sign Language Literature* (University of California Press, 2006).
- Peters, C., *Deaf American Literature: From Carnival to the Canon* (Washington, DC : Gallaudet University Press, 2000).
- Rutherford, S. (1995). *A study of American Deaf folklore*. Silver Spring, MD: Linstok Press).
- Sutton-Spence, R. (2005) *Analysing Sign Language Poetry*. Basingstoke: Palgrave Macmillan).

زبان‌شناسی بالینی Clinical Linguistics

شماره‌ی درس: ۱۷						
درس‌های پیشنهادی: ندارد		نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	
		عملی				
		نظری	الزامی			
		عملی				
		نظری	اختیاری			تعداد ساعت: ۳۲
		عملی				
توضیحات:-						

هدف: آشنایی با چگونگی بهره‌مندی از دستاوردهای زبان‌شناسی در تشخیص و درمان بیماری‌های مربوط به زبان، بویژه آسیب‌شناسی گفتار و زبان.

سرفصل درس:

۱. آسیب‌های زبانی و اختلالات زبان
۲. اختلالات ناشی از ناشنوایی و کم‌شنوایی (اختلال تولید، واکساز، روانی و وضوح گفتار و تأخیر در رشد
۳. اختلالات زبان و گفتار در کودکان کاشت‌حلزون‌شده
۴. روش‌های بالینی و آزمایشگاهی
۵. ارزیابی نمونه‌های ناشنویان، کم‌شنویان و افراد کاشت‌حلزون‌شده
۶. نتایج و برنامه‌ریزی درمان با شیوه‌های گفتار.

منابع پیشنهادی:

- Ball, Martin J., Michael R. Perkins, Nicole Müller & Sara Howard (eds.), *The Handbook of Clinical Linguistics* (Blackwell Publishing, 2008).
Wiley-Blackwell; 1 edition (May 2, 2008)
- Cummings, Louise, *Clinical Linguistics* (Edinburgh University Press, 2008).
- Hewlett, Nigel, *Investigations in Clinical Phonetics and Linguistics* (LEA, 2009).
- Damico, Jack S., Nicole Müller & Martin J. Ball (eds.), *The Handbook of Language and Speech* (Blackwell Publishing, 2010)
- The Journal of Clinical Linguistics and Phonetics* (Published by Informa Healthcare)

خواندن و نوشتن
Reading and Writing

شماره‌ی درس: ۱۸				
درس‌های پیشنهادی: ندارد	نظری	کمبود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی			
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۳
	عملی			
	نظری	اختیاری		
	عملی			
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با مبانی نظری فرآیندهای روان‌شناختی و فیزیولوژی عصبی که با درک و پردازش خواندن و نوشتن ارتباط دارد.

سرفصل:

۱. ارتباط بین زبان گفتاری و نوشتاری
۲. مبانی فیزیولوژی عصبی خواندن و نوشتن
۳. فرآیندهای روان‌شناختی خواندن و نوشتن (حافظه، درک دیداری و شنیداری، توانایی فکری و ذهنی، آگاهی واجی)
۴. مبانی نظری رشد طبیعی خواندن و نوشتن
۵. مراحل رشد مهارت‌های خواندن و نوشتن
۶. اختلال در رشد مهارت‌های خواندن و نوشتن: ناتوانی‌های یادگیری
۷. مراحل ارزیابی و تعیین مشکلات و اختلالات خواندن و نوشتن
۸. آموزش روش‌های یادگیری خواندن و نوشتن
۹. اختلالات هجی کردن و روش‌های اصلاح آن.

منابع پیشنهادی:

- قریبا، اکبر و فریدون رخصان، *ناتوانی‌های یادگیری* (تهران: انتشارات نوبهار، ۱۳۶۳).
- لارینر و پولاتسک، *روان‌شناسی خواندن*، ترجمه‌ی مجدالدین کیوانی (تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۸).
- Snowling, M. & Hulme, Ch., *The Science of Reading: A Handbook* (Malden, MA: Blackwell, 2005).
- Czerniewska, P., *Learning About Writing: The Early Years* (Oxford: Blackwell, 1991).

آشنایی با آزمون‌های شناختی و زبانی Introducing Cognitive and Linguistic Tests

شماره‌ی درس: ۱۹				
درس‌های پیشین: ندارد	نظری	کمیود	نوع واحد	تعداد واحد: ۲
	عملی	الزامی		
	نظری			
	عملی			
	نظری			
	عملی	تعداد ساعت: ۳۲		
توضیحات:-				

هدف: آشنایی با مبانی آزمون‌سازی، کاربرد آزمون‌ها و آشنایی با برخی از آزمون‌های متداول شنیداری، شناختی و زبانی.

سرفصل درس:

۱. آشنایی دانشجویان با آزمون و آزمون‌سازی، شیوه‌های آزمودن و مختصات روان‌سنجی آزمون‌ها، و چگونگی کاربرد برخی از آزمون‌های متداول
۲. شیوه‌های آزمون‌سازی و روش‌های گوناگون آزمودن
۳. معرفی انواع ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون‌ها
۴. معرفی آزمون‌های اصلی هوشی و شناختی و شتوایی
۵. معرفی آزمون‌های اصلی گفتار و زبان مانند آزمون رشد زبان فارسی، آزمون نامیدن، آزمون خواندن، آزمون‌های مهارت‌های دیداری-حرکتی، آزمون دوزبانگی در زبان‌پریشی، آزمون آگاهی واج‌شناختی و مانند آن‌ها.

منابع پیشنهادی:

- البرینگ کلاوس و همکاران، کاربرد بالینی آزمایشات الکتروفیزیولوژی شنوایی، ترجمه‌ی قاسم محمدخانی (مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰).
- سیف، علی‌اکبر، سنجش فرایند و فرآورده‌های یادگیری: روش‌های قدیم و جدید (تهران: انتشارات دوران، ۱۳۸۴).
- سیف، علی‌اکبر، روش‌های اندازه‌گیری و ارزش‌یابی آموزشی (تهران: انتشارات دوران، ۱۳۸۶).
- کاپلان و ساکر، روان‌آزمایی، ترجمه‌ی علی دلاور (تهران: انتشارات ارسباران، ۱۳۸۷).
- ریا، پاول، اختلالات زبان از کودکی تا نوجوانی، ارزیابی و درمان، ترجمه‌ی یلنا کافلمی و همکاران (اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۶).

